

**Aluehallintoviraston lausuntopyyntö ja ilmoitus hakemuksen tiedoksiannosta asiassa /
Teleliikennekaapelin rakentaminen vesistöihin välille Viitasaari-Hollola sekä
valmistelulupa, Viitasaari, Äänekoski, Laukaa, Jyväskylä, Muurame, Jämsä,
Kuhmoinen, Padasjoki, Sysmä, Asikkala, Hollola**

YMPLTK 09.04.2025 § 18
239/00.04.00/2025

Cinia Oy hakee Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirastolta vesilain 2 luvun 13 a §:n mukaista lupaa vesistöön Viitasaarelta Hollolaan asti sijoitettavalle teleliikennekaapelille. Lisäksi haetaan vesilain mukaista valmistelulupaa kaapelia ja rantautumispaikkojen ennakkovalmistelua ja rakentamista varten.

Kaapelilla toteutetaan Terrestrial Backbone Finland hanketta, jolla mahdollisesta matalaviiveiset terabit- luokan tietoliikennenopeudet. Kyseessä optinen kuitukaapeli, jossa ei kulje virtaa ja josta ei aiheudu sähkömagneettista säteilyä. Kaapeli osuu kahdeksalle vesialueelle ja niiden välisille maaosuuksille, joiden kohtaamispisteiden (16 kpl) rantautumiskohtiin rakennetaan liityntäkaivot. Liityntäkaivoja on Äänekosken alueelle kaavailtu kolmea kappaletta, näistä kaikki sijoittuvat Suolahteen.

Kaapeli ei kulje Äänekosken vesialueilla suojelu- tai Natura-alueiden läpi, mutta sivuaa Äänekosken pohjoisosassa Keiteleén Listonniemen Natura-alue (FI0900035, erityinen suojelualue (SPA) ja erityisten suojelutoimien alue (SAC)). Alueeseen kuuluvat saaret, luodot ja rannat ohitetaan hakemuksen mukaan yli 100 metrin päästä. Kaapelin sijoittamisen arvioidaan kestävä 2-3 viikkoa ja tapahtuvan vuosien 2026-2027 aikana. Kaapeli on tarkoitus laskea lautalla vesistön pohjaan, jolloin järvenpohjaa ei kaiveta muutoin kuin rannoilta rantautumisurien kohdalla 2-3 metrin vesisyvyyteen asti. Kaapeli on vettä raskaampaa eikä vaadi painoja. Rantautumiskohtien liityntäkaivojen sijainnit hakija on ilmoittanut sopivansa maanomistajien kanssa ennen asennustyön aloitusta. Liityntäkaivona käytetään 1500 mm betonirengaskaivoa ja kaivon rakenteista ainoastaan kulkuluukku jää näkyviin maanpinnalle. Haluttu kaapeliura rakennetaan rantanousupaikasta riippuen joko suuntaporaamalla tai kaivamalla kaivinkoneella rannalta ja vesistössä rakentamista jatketaan sukeltajatyönä korkeapainevesisuihku-upotuksena tai kaivamalla ponttoneilla kelluvalla kaivinkoneella. Jokainen rakentamistapa aiheuttaa paikallisen hetkellisen sameutuman. Kaivetut maamassat maastoutetaan kohdealueella, eikä niitä kuljeteta pois. Rantautumisurat täytetään urien kaivamisessa syntyvillä maamassoilla.

Äänekosken alueella rantautumispaikkoja liityntäkaivoineen on kolme kappaletta; Suolahdessa Makkaralahden pohjukassa sekä Suojärven pohjois- ja eteläosassa. Makkaralahdessa liityntäkaivo sijoitetaan maalle noin 15 metrin päähän rannasta. Liityntäkaivosta veteen kaivetaan kaapelille ura maahan ja vesistössä rakennetaan ura pohjaan kahden metrin vesisyvyyteen asti. Järvenrannan mataluudesta johtuen vesistössä kaivettavan osuuden pituudeksi

hakija arvioi noin 109-110 metriä. Suojärven alueella on kaksi vastaavaa liityntäkaivoa, jotka sijoitetaan noin pohjoisessa 10 m ja etelässä 15 m päähän rannasta, jolloin kaapeliuran pituudeksi tulee Suojärven pohjoispäässä noin 60 metriä ja Suojärven eteläpäässä noin 180 metriä. Näiden kolmen vedenalaisen kaivun yhteenlaskettu pituus on noin 350 metriä.

Hakemuksen liitteessä 5 on kuvattu reitin varteen jäävät kaavoitetut alueet. Liitteessä on Äänekosken osalta esitetty Äänekosken taajaman kaavat, Suolahtea koskien ei kaavakarttoja ole tuotu hakemuksessa ilmi vaikka Äänekosken alueelle sijoittuvat liitänkäivot sijoittuvat nimenomaan Suolahden taajama-alueelle tai sen läheisyyteen. Suolahden Makkaralahteen kaavailtu liityntäkaivo sijoittuu Suolahti 2020 osayleiskaavan ja Tallilan asemakaavan alueelle. Liityntäkaivo on suunniteltu sijoitettavan venevalkamaksi varatulle alueelle (kaavamerkintä lv). Kaapelin esitetty sijoitusalue kulkee vesistössä aivan pohjavesialueen reunan vierestä. Vesialueella aivan kaapelin suunnitellun sijaintipaikan itäpuolella sijaitsee Mutapohjan 1 luokan vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue, jossa tapahtuu rantaimeytymistä. Alueella sijaitsee pohjavedenotto. Liityntäkaivon itäpuolelle jää ranta-alueelle kaavamerkintä pv-1 *"vedenhankinnalle tärkeän pohjavesialueen raja...Alueella tulee välttää pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä"*. Venevalkamaksi varatun alueen itäpuolelle jää luo-1 alue, jolla tulee säilyttää liito-oravan tarvitsemaa kulkuyhteyttä varten vähintään 20 m leveä puustoinen kaistale. Luo-1 alue on aivan liityntäkaivon vieressä.

Suojärven pohjoispuolella on voimassa Keski-Suomen Opiston asemakaavan muutos. Tälle alueelle suunniteltu liityntäkaivo sijoittuu lv-kaavamerkinnällä varatulle alueelle eli venevalkamaan. Viereisen tien pohjoispuolelle sijoittuu laaja luo- merkinnällä varustettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue Polsanjoen varteen. Liityntäkaivon sijainti on ilmakuvan perusteella sijoitettu keskelle veneenlaskupaikkaa.

Suojärven eteläpäässä merkityllä alueella on voimassa Suolahti 2020 osayleiskaava. Alue ei ole asemakaavoitettua. Liityntäkaivo sijoittuu kaavamerkinnän A- alueelle, joka on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Alueen etelä- ja länsipuolelle jää luo- ja luo 1- merkinnällä varustettuja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita.

Hakija arvoi hankkeen ympäristövaikutukset vähäisiksi ja lyhytaikaisiksi ja johtuvan pääasiassa veden samentumisesta. Kaapeli lasketaan mahdollisten muiden kaapeleiden ja järven pohjan rakenteiden päälle niin löysänä, että kaapelin voi naarata ja nostaa ehjänä pintaan. Hakija on arvioinut, etteivät kuntien asema- taikka yleiskaavat rajoita kaapelin vesistöön laskua. Hakija näkee, että kaapelin sijoittaminen rantautumispaikoilla vaikuttaa alueen maankäyttöön paikallisesti ja tulee jatkossa huomioida tulevissa rakennus- ja kaivuutöissä.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat pidetään nähtävillä 24.3. – 30.4.2025 osoitteessa <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2951288> mistä ne ovat luettavissa.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Päätösehdotus Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta lausuu, että niin Makkaralahdessa kuin Suojärven pohjois- ja etelärannoilla tulee nähdä erityistä tarkkuutta kaapelin vesistöön sijoittamisessa, vedenalaisissa kaivuutöissä ja mahdollisten ylijäämämaamassojen sijoittamisessa. Makkaralahdessa kaapeli tulee sijoittaa esitetysti Mutapohjan 1 luokan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen ulkopuolelle. Mutapohjan pohjavesialueella on rantaimetyymistä, jolloin on huomioitava, ettei toimenpiteistä saa aiheutua pohjaveden laadun heikentymistä.

Kaikkien kolmen liityntäkaivon läheiset luo-merkinnät on huomioitava töiden toteutuksessa eikä kaivuumassoja tule sijoittaa luonnon monimuotoisuudelle tärkeille alueille taikka siten, että ne valumillaan aiheuttavat haittaa luo- alueille tai vesistölle. Suojärvellä tehtävistä vesialueen kaivuutöistä aiheutuvan samentumisen vaikutukset Makkaralahtea ja Suojärveä yhdistävän Polsanjoen luo-alueeseen, sekä Makkaralahden pohjukan vedenalaisten kaivutöiden vaikutus pohjaveden laatuun, on arvioitava etukäteen ja toimenpiteet samentumisen ehkäisemiseksi on suunniteltava etukäteen ELY-keskuksen kanssa. Äänekosken Energia Oy:tä on juomaveden tuottajana kuultava suunniteltavista toimenpiteistä. Vedenalainen kaivu on suoritettava vähiten vesiympäristöä samentavalla tekniikalla ja työt tulee suorittaa sellaisena ajankohtana, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa kalojen kutuaika, linnuston pesimäaika ja muut alueen luontoarvot ja erityispiirteet huomioiden.

Suojärven pohjoispään liityntäkaivon paikka tulee valita ja liityntäkaivo sijoittaa siten, ettei veneiden lasku Suojärveen ei esty eikä liityntäkaivo haittaa kaavaan merkityn toiminnan toteuttamista. Kun kaapeli aikanaan poistetaan käytöstä, tulee se poistaa vesistöstä ja maalta.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -